

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ :
SANTA AGNA 19. PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV :: NUMERO 4286 :: BARCELONA, DIJOUS, 11 DE GENER DE 1917 :: UN NUMERO 5 CENTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA :
CARRER EST. 16 TELEFON 2298

PELLETERIA

LA SIBERIA

Rambla Catalunya, 15 i Corta Catalanes, 624

LAMES IMPORTANT D'ESPANYA

GRANS EXISTENCIES en tota classe de

ARTICLES PELLETERIA

ULTIMS MODELS

PER A LA TEMPORADA ACTUAL

La casa més ben assortida
en colls ploma i capellines última novetat

PREUS INCOMPETIBLES

ON PARLE FRANÇAIS

ENGLISH SPOKEN

CASA Alfombres

Estores

Persianes

Linoleums

AMAT

1, ARONS, 1-TELEFON 3064 : Preus reduïts :

FOX Venanci Guillomet FOX
VERGARA, I

Ademés de la incomparable màquina «FOX» per a escriure
importo directament dels E. U. d'Amèrica
les següents marques:

«UNDERWOOD» «REMINGTON» «MONARCH»
«SMITH PREMIER» «SMITH BROS.» «ROYAL», etc., etc
que venen al públic en condicions ventatjossíssimes

(Si necessita V. màquina, no deixi de visitar la casa FOX)

Un català il·lustre a Montpeller a mitjans del segle XVI

A mon amic En Francesc
Dezeuze, director de
«La Campana de Magalona»

Durant una de les estades en la famosa ciutat, capital del Baix Lloenguadoc, fulejant els vells llibres de la seva notabilíssima biblioteca, vaig tenir la fortuna de descobrir l'existència en aquella població d'un tal Llorenç Català, que vivia a mitjans del segle XVI, lo qual durant forces anys tingué a son càrrec l'apotecaria que servia els medicaments a l'apotecaria de la facultat de Medicina i era considerat com una de les primeres personalitats científiques d'aquella Universitat.

Recorrent lo Migdia de França, particularment a Tolosa, a Beziers, a Montpeller, etc., lo cognom Català o Catalan, s'hi troba a cada pas, i no per cert entre gent del poble, entre la classe baixa, sino entre grans comerciants i industrials, ornant, de vegades, les ensenyes i rebots de les mellors indústries i comerços de la ciutat.

Tots aquests Catalans provenen de les immigracions que constantment hi ha hagut a Catalunya cap al Lloenguadoc, particularment durant l'Edat Mitja, i concretant més, dels jueus dels Reis Catòlics, puix gran part de jueus i moresos expulsats de nostra terra per aquells despotas i fanàtics soberrans, se anaren a establir a l'altra banda del Pirineu,

Montpeller, així com també la mar, que mai havia vista. Atravessarem el pont que és pròxim a l'hostal de Castellnou. Allí prop es troba el camp de les execucions. Trocos de carn humana, homes esquarterats, penjaven de les branques de les oliveres, lo que'm causà una impressió repugnant. Varem entrar, doncs, a Montpeller al mig del dia. Era un diumenge. Tot cavalcant preguem a Déu que'm dispensés sa gràcia i que un cop finits mos estudis, me permetés retornar en bona salut a mon país i a la casa dels meus pares.

Efectivament, la vista d'aquell barbe espectacular, devia fer posar la pell de gallina a l'aquell jove suu i no podia menys que preocupar-se per la seva sort en un país on de tant barbe manera s'executava als delinqüents, molts cops solament inculpati d'heretgia.

Lo jove estudiant continuava descrivint la seva entrada a Montpeller pintant-nos de passada alguns costums típics que no deixen d'ésser interessants.

«Pel carrer—diu—varem trobar una compar-sa o corteig important de mestres i gent del poble. Habitats d'una camisa blanca que'ls cobria tot el cos, anaven marxant precedits de músics i d'un abanderat. Portaven a la mà una safata de plata plena de sucreria, confits i pastes, i amb una cullera del mateix metall anaven prenent i oferint els dolços a totes les noies aixirades que trobaven pel camí. La vista d'aquest espectacle me va engalardir un poc. Després d'haverme indicat la casa del senyor Llorenç Català, apotecari, que estava situada al recó de la plaça, mestre Miquel (son company) me deixà per anar-se'n a casa seva.

Aquesta festa popular devia ésser una compar-sa de Carnestoltes o una festa de confraria. Després, el jove Platter, dona els següents detalls de l'arribada a casa del doctor Català.

«El senyor Llorenç i la seva dona contemplan la diversió davant de l'oficina, que estava tancada, ja que érem en diumenge.

«En Llorenç se quedà sorprès al veurem arribar amb mon cavall prop d'ell, i mes encara, de veurem posar peu a terra. Interpel·lant-lo en llatí li vaig presentar la lletra de mon pare, que contenia totes les explicacions necessàries, i ademés la del doctor Wolfius, antic preceptor dels fills del doctor Català. Aquest va fer un profund sospir, ordenà que'm anessen a conduir el cavall a l'estable del seu sogre, que era «maran» com ell, i arribat En Joan Adratheim estraburgués que servia a la farmacia, me donà la benvinguda i em feu pujar a la casa».

Més endavant el jove suu explica la manera com les famílies portaven els seus fills a estudiar a l'estranger, que pot considerar-se com l'origen dels actuals intercanvis escolars.

«Tot just era arribat, que'l senyor Català me explicà la mort recenta d'En Jacob Meier, jove estraburgués que ell albergava «en canvi». Estava molt afligit d'aquella desgracia, puix temia que son fill ja no trobaria un tractament convenient a casa dels pares d'En Meier, o que aquest des d'aquell moment li demanaria els fressos de la despesa. Desseguida me va venir la idea de determinar a mestre Llorenç de plaçar son fill a casa meua i jo quedarme en canvi en la seva».

Així passà en efecte. En Llorenç Català envià el seu fill, l'Estraburg a Basilea, a casa els pares d'En Platter, i aquest se quedà a casa del doctor Llorenç, on feu els seus estudis de Medicina.

Es forja interessant lo que En Platter ens diu de sa vida d'estudiant passada entre la família de son hoste o patró.

«Jo treballava amb entusiasme, lo que plia-via molt a mon vell hoste Català.

«Ell sempre em parlava en llatí...

«Després de sopar ens escalfàvem davant de la llar. En Català me mostrava una vella Bíblia llatina, a la qual mancava el Nou Testament. Jo la llegia i après comentàvem alguns passatges. Ell no deixava pas de fixar-se en les condemnes que'l profeta Baruch fa contra els ídols. En sa qualitat de «maran», tenia de les imatges els mateixos conceptes que en tenen els jueus i no s'amagava pas de declarar-hi públicament. Força cops exclamava: «Ergo nostri sacerdotes?» Es a dir: per què els capellans no tenen? Jo li responia que'ls capellans estaven dins l'error, que la nostra religió no tolerava pas aquest abus, i li donava a examinar una multitud de passatges on Dou interdia aquest culte. En Català m'escoltava amb plaer i em demanava com éssent jo tan jove havia arribat a comprendre aixeques coses arribant tan enllà en mos estudis.

Com se veu, En Llorenç Català, descendent dels moresos o dels jueus d'Espanya, i En Fel·li Platter, pertencent a la religió reformada de Suïça, estaven conformes en apreciar el culte catòlic com un culte idòlatrí. Lo estrany fou com ni a un ni a l'altre, els arribés res de mal, dins de Montpeller en aquells temps de barbares persecucions.

Son també curiosos aquests detalls que En Platter dona de la vida que es feia a casa de En Llorenç Català.

«La manera de viure que es feia a casa mon mestre, era pobre, a la manera espanyola. Cal saber que els marans no mengien pas els aliments dels quals també s'abstenen els jueus. Els dies grassos, per dinar, feiem un potatge de carn de moltó (rarement de bou) amb verdura de cols. Això era bo, més el bou no era gaire abundant. Cadascú tenia son plat i menjava amb els dits. Després venia el rostit. El vi no hi mancava pas; era roig negre i el barrejava amb força aigua. Cadascú es fa tirar per la serventa la quantitat d'aigua que li plau i després el vi pel damunt de l'igua. La serventa llença el vi que

deixeu, car no es guarda l'un any per altre, puix se torna aviat agre».

Més endavant, parlant d'un terrat que hi havia a la casa, diu:

«Jo hi cultivava una figuera d'India de qual planta mon hoste se n'havia fet enviar un plànol d'Espanya».

De la manera rigurosa com s'observava la Quaresma en aquell temps, ne dona una idea els següent paragraf:

«Amb lo dimecres de cendra comença la Quaresma, durant la qual es privat, baix pena de la vida, el menjar carn ni ous. Bé es veritat que nosaltres, els alemanys, poc ens preocupa l'ordenança. Alehores fou quan vaig prendre a untar de greix una fulla de paper, a trencar-hi ous desoberts i a fer-ho coure tot damunt de brases de carbó. La prudència aconsellava no emplenar cap eina. Durant tota una Quaresma anava amagant en un recó de ma cambra d'estudi les cosques dels ous que coia al flum de la candelà. Més tard la serventa descobrí el munt de cosques i en parí a sa mestressa tota espantada. La mestressa es va enfadar molt, però la cosa no va passar d'aquí. La costum es de trencar les olles i tups que han servit per coure la carn durant l'any i de comprar-ne de nous per coure el peix durant la quaresma».

El jove estudiant explica després, dels medis de que es valien per a realitzar ses autopsies i disseccions humanes. Hi havia estudiants encarregats de vigilar els enterraments de les parroquies, i a la nit, anaven tots en colla al cementiri a desenterrar el cadavre i se l'emportaven cap a l'estudi.

«Ma primera expedició d'aquell gènere—diu—data del 11 de desembre de 1554. La nit era ja negra, quan en Gallotus ens enmenà fora de la vila al monestir dels Agustins. Hi varem trobar un frare aventurer, desgarrat, el qual ens prestà la seva ajuda. Entràrem furtivament al claustre on restàrem bovent fins a mitja nit. Després, ben armats, i observant lo més profund silenci, entràrem al cementiri de Sant Denis. Myconius tenia l'espasa nua com un antic guerrer en guardia. Nosaltres desenterràrem el mort, valentnos de les mans solament, car la terra encara era fresca. Un cop tinguérem el cadavre al descobert, li passarem una corda pels ous, i estirant amb totes les nostres forces, el pujarem al pla de terra. Després d'emboïllar-lo amb els nostres mantells ens l'emportàrem damunt de dos forts bastons fins a l'entrada de la vila. Podien ésser tres hores del matí. Posàrem el mort en un recó i picàrem a la finestra. Un vell porter es presentà en camisa i obra. Li pregüem que ens dongué benredient que venim morts de set, i entrànt que ell va a cercar el vi, tres d'entre nosaltres introduïm el cadavre i el van a portar a can Gallotus, que es prop del portal. El porter no se'n adonà de res. En quant els freres de Sant Denis, es vegeren obligats a guardar el cementiri, i el claustre estant, disparaven trets d'arbalista als estudiants que s'hi presentaven».

En altre lloc en Platter explica que algun cop s'ensajava a destilar, per lo qual se valia d'unes receptes que son mestre guardava ben tancades en un armari on s'havia de pujar per medi d'una escala de mà, no sens perill. Aquestes receptes precioses, en Català diu que les havia hereditat directament d'un tal Faloc, que pel nom pot suposar-se que era també català, es a dir, compatriot d'en Llorenç, algun jueu o moresc sabí i industriós, expulsat d'Espanya.

Una de les planes més interessants de les Memòries del estudiant, és aquella en que descriu un aute de fe. Escoltem-lo:

«El dia 16 d'Octubre de 1553, Guillem Dalençon, de Montalbat, signé degradat. Era un capellà convertit que havia portat uns llibres de Ginebra i ja feia molt temps que'l tenien a la presó. Vestit amb sos hàbits esglesiàstics, montà sobre una estrada on el bisbe estava assegut. Després de mil cerimònies i de la lectura de nombrosos passatges en llatí, sos ornaments sacerdotals li foren llevats i substituïts per vestits seglars. Li rasaren la toquilla; li tallaren dos dits de la mà dreta i després l'entregaren a la justícia civil que l'agafà sobre'l camp i retornà a la presó. El 6 de gener de 1554 fou condemnat a mort, i aquella tarda mateix signé enmenat al suplici».

«Un home portà a Dalençon sobre ses espatlles fora de la vila, no molt lluny d'un convent, a la plaça de les execucions, on estava preparat un munt de llenya. Darrera de en Dalençon seguïen dos presoners, un abai-xador de draps, en camisa, portant un sac de palla lligat a l'esquena, i l'altre, un home de molt bona condició, vestit ridículament. Aleshores havien renegat de la fe catòlica. Dalençon no's cansava de entonar psalms. Arribat que fou davant del llenyer, ell mateix se despullà fins a quedar-se en camisa, replegat sos vestits en un recó amb tant d'ordre com si se'ls hagués hagut de tornar a posar, i girant-se vers els dos companys que volien abjurar, els hi adreçà paraules tan serioses, que per la cara del abai-xador de draps rodolaren gotes de suor com a signons. En vent això els canonges que feien cercle, montats sobre cavalls o mules, li digueren que acabés. Aleshores el pobre capellà es llençà d'un aire alegre sobre'l llenyer i s'asseguà al mitj. Per un forat practicat al escambell, se passà una corda; el butxi li posà al coll, li lligà els braços al cos i encengué el llenyer després d'haver-hi tirat els llibres que havia portat de Ginebra. El martir restà apacible, quiet, els ulls girats cap al cel. Al moment en que'l foc arribà als llibres, el butxi estirà la corda i apretà el coll del pacient; el cap caigué desobert el pit. Des d'aleshores en Dalençon no fou

cap més moviment i son cos fou reduït a cendres.

«Plaques en primer ranc, els dos presoners no perderen ros d'aquest espectacle i fins degueren patir calor. Foren retornats a casa de la vila. Havien drogat al costat de l'esglesia de la Mare de Déu, una estrada sobre la qual hi posaren una imatge de la Verge. Davant d'aquesta imatge els captius se devien retractar. Després d'una llarga espera, el poble no'n vegé arribar mes que un tot sol: l'abai-xador de draps s'hi havia repensat i refusava d'abjurar, reclamant amb totes ses forces que'l portessin al suplici, puix s'havia afeblit la seva fe. El retornaren a la presó. L'altre, que semblava ésser un personatge de qualitat, montà a l'estrada i s'agenollà davant de la Madona amb un ciri ençòs a la mà. Un notari li preguntà algunes coses i ell respongué satisfactoriament. Així pogué salvar la vida, mes fou enviat a les galeres.

«El dimarts següent procediren contra el abai-xador de draps, que fou escanyat i cremat de la mateixa manera que Dalençon. Demostrà una gran fermesa d'ànim i un singular penediment d'haver pensat un sol instant en retractar-se. Aquell dia plovia i la llenya no volia flamejar, i com el pacient mig escanyat sofria terribles torments, del convent veí els freres portaren braços de palla. El butxi la prengué i feu anar a cercar trementina a la farmacia de mon mestre, per a activar el foc. Jo vaig renyar als domèstics per haver donat aqueixa trementina, mes ells m'aconsellaren que callés, car me podia arribar altre tant a mi, puix que jo era lutherà».

Per fi, En Fel·li Platter, el jove estudiant suu, pogué acabar la carrera esdevinent el celebrat doctor Platter.

«El dia 27 de febrer de 1558—diu—vaig prendre comiat del senyor Català, qu'm despedí plorant, de la seva dona i de les seves gentes. Birkmann arribà davant de la farmacia amb els alemanys que'm volien acompanyar. Jo fugí a cavall, i Déu aidant, mes el cor ben trist de deixar aqueixa vila que havia habitat per tant de temps, me posí en ruta escoltant per una nombrosa companyia a cavall. Aleshores me corprengué el temor tot pensant als perills que podien esperar-me en mon llarg viatge, i considerant que ja no tornaria a veure més Montpeller, mon cor s'entristí i mos ulls se mullaren de llàgrimes».

Oh! com és bell retrobre aqueixos records dels temps passats i considerar que en aqueixes lluites terribles, en aquella sacrifici del esperit, no hi mancaven germans nostres, que com nosaltres pensaven i com nosaltres treballaven per la ciencia i per la llibertat ideal de tot home noble i de tot poble digne.

JOSEP ALADERN

LA POLITICA

EN tant, és cert el que deiem abir sobre els deplorables resultats que per força s'haurien de tocar de la mala actitud en que s'han col·locat alguns republicans respecte al projecte d'unió de tots els partits afectes a aquests ideals, que bé es pot dir que a causa d'això s'ha produït la situació lamentable a que ha fet referència un diari del matí amb el solt que transcribim a continuació:

«Per més que muchos elementos republicanos verían con gusto la reelección del diputado provincial, señor Bastardas, en las próximas elecciones, no es probable que pueda llegarse siquiera a la presentación de su candidatura».

Los nacionalistas lucharán como en anteriores ocasiones con el señor Llorenç, y siendo el señor Bastardas adversario de esta coalición, no es de creer que acepte puesto en la candidatura que la misma acuerde presentar.

La única candidatura en que podría figurar el señor Bastardas, es en la del Bloque Republicano Autonomista, mas como que dicho señor se ha negado a secundar la política de este partido, con escasas fuerzas, por otra parte, para triunfar, alegando que habiendo sido elegido por la extinta Unión Federal Nacionalista Republicana, ésta únicamente podría ser su filiación política, no es de esperar que puedan compaginarse estos antecedentes políticos con los deseos anteriormente manifestados por las impresiones que tenemos y a pesar del empeño del señor Layret, uno de los más significados directores del Bloque, como es sabido, y íntimo y antiguo amigo del señor Bastardas.

En efecto, un hombre de relevada categoría moderna i política del señor Bastardas, un dels pocs polítics a qui més seriosament se imposa la tasca de la política en els seus camps, exerceix, és possible que'ls veigés sense possibilitat d'ésser reelegit a causa d'aquelles circumstancies, en les que hi ha culpabilitat per igual de tots els que, des de qualsevol banda o amb qualsevol excusa, fomenten aquestes discrepàncies entre republicans.

No es això sol lo més lamentable, sino que aquestes circumstancies podrien tenir repercussions de major importancia i d'infinuació en altres esferes que no serien precisas i concretament les de unes eleccions.

Cal pensar que'n aquestes eleccions va junt amb Barcelona, el cens de Badalona. Cal recordar la situació política actual de la veïna localitat i la situació dels partits republicans de la mateixa. I es precisa fer-se honorament la consideració de veure si hi ha dret, per actuació de concòrdia esquerrana entre valerosos i honrats elements que en aquesta germanor hem trobat el mitjà d'elevant el nom dels nostres ideals i de servir brillantment als interessos públics del seu veïnat.

A veure si hi ha algú que s'atreveixi sostenir que això no es més pràctic i no es més efectiu pel triomf dels nostres ideals que totes les favorables d'intransigències dogmàtiques i de radicalitats de personalismes.

Melquíades Alvarez ve...

L'illustre enyorat, el bon home que un dia es llevà amb el regust d'una panissa re-formada a la boca, trobant-se amb el ventrell ple i el cor encalmat, sembla que vol venir a la nostra ciutat, com és natural amb

el desig de parlar amb els seus nombrosos correligionaris.

En Melquíades Alvarez, que tant ha parlat aquests dies per a la galeria internacional, que tants «discos» ha impresionat per a les agències estrangeres d'informació, sense fins sense pens, ens farà l'honor d'uns quants discursos inèdits, volèm dir que per primera vegada, no's pronuncià «a priori», davant de la minyona encarregada de col·leccionar les seves corbates blanques de «garçon».

Nosaltres ho sentim lo del viatge pel se-nyor Junoy qui éssent dinàstic efectiu no podrà aprofitar el cas per a fer un ditirambic llagrims i deliquescents del senyor Alvarez, i pels reformistes barcelonins que estaran mirant tota la setmana per a trobar un nombre decent d'orelles que copin les sabies paraules, que segurament dirà el mateix senyor amb moltíssima abundancia.

L'odi a la Lliga

Segueix aquesta campanya antilligüera de certs elements del partit radical, i com un dels actes de la mateixa avui s'ha de tractar d'un homenatge a l'eminent poeta català Apol·l·li Mestres, com a desagravi a les manifestacions hostils que darrament se li feren en un centre regionalista.

Amib tot el respecte, hem d'insistir en el punt de vista que imparcialment exposarem en una altra edició respecte d'aquesta campanya, i més encara en aquest moment en que per un cas concret es cau en una d'aquestes contradiccions que demostren lo contraproduent d'aquesta tasca.

Perque ara resulta que, mentres per anar contra la Lliga es proposen homenatjar a un poeta català, per altres raons hem de combatre al nostre idioma, quasi simultàniament.

Això deixa mal parada aquesta campanya, com hi quedon totes les campanyes que's fan sistemàticament, i es treu força a les que's poden fer amb la mateixa finalitat però amb més raó.

Denuncia

Per suposades injurios al rei ha estat de-nunciat el diari «La Lucha».

Les eleccions provincials

Sembla que en les vinentes eleccions provincials seran presents candidats jaumins dels districtes de La Bisbal, Figueras, Sants Coloma de Farnés.

Contra les grans empreses

Per l'aspecte de la campanya i pels elements que la van sostenir cada dia es va més clar que la protesta contra el monopoli del servei de pompes funèbres es verament popular i les queixes surten espontànies del públic que es víctima dels abusos d'aquella empresa.

Feró hi ha altres empreses a Barcelona tan poderoses com aquesta, que arribant a iguals o pitjors extralimitacions, no son objecte de aquestes protestes per que no tracten directament amb el públic i aquest no les coneix com a aquella.

Aquestes empreses son les que tracten directament amb l'Ajuntament, les que es relacionen de primera mà amb l'erari de la Ciutat i d'ell en trouen els seus beneficis a canvi d'obres i de construccions que s'adjudi-quen per subasta a fi i efecte únics de complir aparentment amb lo que mana la llei.

Està en la conciencia de tothom que per aquests camins menys vistosos que els dels su-terraments, es fan «entoros» de moltes categories, i si el públic no se'n ha donat, potser serà qüestió de fer-ho veure per tal de que la conciencia ciutadana i els interessos de Barcelona siguin degudament respectats.

Cal que s'aabi aquesta constant i vergonyosa espoliació de les empreses que es van fen mestresses de Barcelona.

Els radicals

Un nuclí de radicals està donant terme als treballs per a l'inauguració d'una Casa del Poble en el districte quart, havent-se fixat la festa de l'inauguració per a l'ouxe de febrer, aniversari de l'implantació de la República espanyola.

Necrològica

Ha mort el professor auxiliar numerari de l'Escola Normal de mestres de Barcelona, don Joan A. Gaspar Minaya.

Pertencia al partit radical havent publicat en «El Progreso» variis articles, a més de haver col·laborat en variis revistes pedagògiques.

La duquesa de la Torre

Ha mort a Madrid la duquesa de la Torre, viuda d'aquell general que en aquells temps que Espanya feia la competència a Mèxic en això de les revolucions provincianals i dels fusellaments i del liberalisme militici, se digué pomposament general Serrano.

La bona dama, no deixà, malgrat les cabrioles patriòtiques del seu marit, de practicar totes les complicacions de la «toilette», de l'amanament aristocràtic. Feia funcions galanes sota les bambalines d'or i enlluernava als homes de sang blava amb la seva bellesa de un esclat extraordinari... La seva vida podria ésser un eco i un potin, un episodi llarg del llibre de Brantôme.

A nosaltres ens resulta molt simpàtica, perquè tal com ens la pinten queda d'un gènere superabundant hispànic... És una senyora que no ha ensuat una engruna de la pólvora que gastava sovint el seu marit. Cap anecdota horrida en resurt de la seva historia...

Se'n va lleugerament, s'esvaeix com una agul·lina que s'anés rescant de mica en mica d'un vano molt cromatit i molt perfumat.

Juventut Nacionalista Republicana

Abans d'ahir, es reuní per primera vegada el nou Concell Directiu de la Juventut Nacionalista Republicana, de Barcelona, prenent possessió tots els individus, dels càrrecs per als quals se'ls elegí en la darrera Junta General.

Després d'haver complert aquest requisit inajornable, entons se li donà el discurs que pesava sobre'l president de l'entitat, En Ricard Capallera, al qual se li havia mort el seu pare en el mateix dia, s'aixecà la sessió immediatament, per a testimoniar amb aquesta actitud, el lloal camaradatge que uneix a tots els reunits amb l'actiu president de la Juventut.

Un acadèmic més...

Si no fos perquè'l senyor Maura n'és el president no arribaríem mai a capic el per què ni el per com d'aquesta assembla que va a fer D. Antoni Zozaya, en una butaca de l'Acadèmia de la Llengua.

I no és perquè'l senyor Zozaya no hagi estat abundantment fins desvergades amb certa pluja d'una cultura de manual i de certari enciclopèdic... Nosaltres creiem, adue, que ha escrit, més de lo que ha parlat el se

Què ens han de venir a explicar els partidaris d'aquests enterraments de que és una llàstima que una obra d'art de tal magnitud no pugui ésser terminada ja que seria una glòria per la ciutat el poder-la presentar a tots els estrangers que'n visitin? Es que no hem dit prou vegades que la mateixa reflexió ens feien nosaltres? No havia dit el mateix en Maragall, el gran poeta de Catalunya, i en canvi la gent adinerada, la partidària del ca-

ECOS

o molt gros, un mocador de seda al coll, un altre mocador de seda, vermell o vert o marró a la butxaca, ermilla de fantasia i un anell molt ostensible i una veu enregullada...

Una mica de claror, un renou discret s'esca-pada murmuris per l'ample sala tothom flegeix: «La reina joven...» Angel Guimerà... I el nom del poeta s'allarga en totes les bo-ques admirades i omple fins el replec més

...les parece a esos capitalistas que tra-
han un pueblo de resignados con su suer-
por eso no reparan en expoliar intereses
culares, porque creyéndose dueños so-
aquellos que por naturaleza sucumben
no verles más, procuran con exigencia
brarse de recursos que la mayoría de
no poseen, y es el misero testamento
emos conseguido al cabo de una vida de

«Trusted de la Muerte» aplicarse el nombre de «Monopolio».

¡No falléis, honrados ciudadanos! Para terminar con los brutales atropellos que venimos sufriendo, precisas que todos, un solo hombre, asistiendo al acto que nos proponemos realizar.

Cuando pierdes a un ser querido de tu familia, uno que ha tenido bastante

at que obtingueren en les grans regates
ny passat. Segueix dient que la Premsa
tot lo que ha pogut (?) pel millor èxit
ampionat.

Reservada als nens de l'Assil Naval, 1000
etres, una virada.
Primer. «Auroneta», tripulat per Sierra,
velló, Fernández, Aysa, Colomina, Urtoll,

tercer: «Gatina» del A. S. C., tripulat per Antonio-Vázquez, Arborea - Tejero, Roca - Pereira, Olu-Pereira, Arench-Borrull, Alameda-varro; timoner, F. Solé.

Quart: «Barcelona» del C. de M., tripulat per Subirana-Sala, Davalillo-Jordán, Barriosa-Esteva, González, Antónià-Paül, Bon-

inreanvenjables llorers ni meritosos encara
reconexior l'escàs temps de sa fundació,
des de qual data no ha parat de treballar en
rò de la nostra joventut, per llur enfortiment
corporal i pel de les generacions veni-
eres.

com ha demostrat en la final de la copa de Ventosa, del Sabadell sense fer grans coses jugant més fè.

Calvedo el mig centre per la potència i joc resulta un jugador insubstituble.

Arch, Harley Davidson.
X. X., Indian.
Mellado, Harley Davidson.
AUTOCICLOS
Nadal, Ideal.
Sirostos, David-Elata.
Alon, David-Elata.

vostres després de la crisi.

MONSTRUOSA LIQUIDACIO

;-: SOLS PER ALGUNS DIES :-:

La inseguretat de preus en les primeres materies, les probabilitats d'una pròxima PAU i l'afany de renovar nostre assortit, ens fa saldar a preus inverosímils una gran partida de prenges de la secció de sastreria

Pantalons a 3 ptes. i a 5 els més bons

Trajos a 10 ptes. i a 20 els més bons

Abrics a 10 ptes. i a 20 els més bons

Casa Bastida :: Passeig de Gracia, 18

REFREDATS-BRONQUITIS-ASMA

Alivi immediat, cura prenent l'acreditat

Aixarop Sabaté
(BENZO BALSAMIC)

A la primera dosi, desapareix la per crònica que siga.

Venta: Viladot, Rbla. Catalunya 36; Segaló, Rbla. Flors 14; Serra, Pelai 9; Costa, Passeig de Gracia 4; Lluvià, Boqueria 47 i acreditades farmacies.

TOS

Preus de suscripció:

Barcelona el mes 7'00 Ptas.
Espanya trimestre 4'50
Estranger 9

El Poble: Català

Diari Federal Nacionalista Republicà

Butlletí de suscripció

Don

de _____ carrer _____ núm. _____

se suscriu per un trimestre començant e dia _____ de _____ de 1916.

FIRMA _____

NOTA: Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE: CATALA, acompanyant l'import de la suscripció en lliurança de fàcil cobrament

CICLES
SANROMA
Els més ràpids i lleugers
Telefon 1145
Balmes 62
BARCELONA

Bodes i bateigs
Per a comprar bosses i capes amb gust ecor: omia, visiteu l'antiga fabrica de capes carrer Sant Pau, 38

PRIMITIVA LEGIA
Estrella Conejo
UNICA PARA HACER BUENA COLADA SIN ESTROPEAR LAS ROPAS POR SU SUAVIDAD BLANCURAY DESINFECCION 15 AÑOS DE ÉXITO!

LA MAS ECONOMICA POR SUS RESULTADOS INMEJORABLES MAS BARATA QUE NINGUNA PORQUE CON Poca HAY BASTANTE EL FABRICANTE **Urbana Mensa**

Les injeccions, els lavatges, el sàndal i arbol solen retragar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entretenen la cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assal, 23 BARCELONA

LES SALS NATURALS DE "MEDIANA DE ARAGON"
purguen sense còlics i sense produir ascos

Capseta IDEAL d'una purga . . . 0'30 ptes.
Frasco de deu purgues 2'00 ptes.

La Eléctrica

Sols aquesta Casa ven Làmpres elèctriques i garantitzades a **1'45** una.

Existencia de 55 a 220 volts. "Westinghouse" mig Vatio de consum. Unica de veritables resultats

Preus sense competencia
CARRER DE S. AGNA, 32

Aparells parlants

discos i rollos amb plans
COMPRA, CANVI I LLOGUER
NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona
Isidorsal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

J. MIRET

Llampisteria, construcció d'aparells per a enllumenat, especialitat en els enclavaments, instal·lacions elèctriques, gas i aigua.
CASA FUNDADA EN 1804
Valencia, 243 (entre Passeig de Gracia i Rambla Catalunya).
Telèfon, 3.269

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUESTA IMPRENTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

Gotes Mares sulfuroses de Bar

Excelent medicació sulfurosa per als herpes, llagues, engines, escròfules, bronquitis i demés enfermetats per a les que estigui indicat l'ús del sofre o de les aigües minerals sulfuroses. Poden usar-se les **Gotes Mares Sulfuroses de Bar**, amb la beguda, banyes, gargarismes, pulveritzacions, etc.

Demant's en totes les farmacies
Preu del frasc 3 pessetes

Alema Francès Inglés Italiano Español Arabu, etc.
"METHODE COMBINÉE"
D'actuació, 213 (junt a l'Estació)

Professors nadius i diplomats
Classes desde 7'50 ptes. per hora
Traduccions de cartes de comentes i exercicis d'ortografia en totes llengües

Nadal

MESTRE DE BALL DE SALÓ I DELS MÉS MODERNS
Unle que breument ensenya bà a ballar, encara que mal hagi ballat. Classes per a una persona sola o familia. Lliçons especials per a senyoretes, Lliçons per a dependents. Carrer Cegos de la Boqueria, 3, entressol (junt al carrer de la Boqueria)